

BİLGİ KARTI 4

GÜVENLİ İNŞAAT

YÜKSEKTE ÇALIŞMA YETKİN YÜKLENİCİ SEÇİMİ

Sorumlusu olunan binanın veya tesisin bakımı ve bu yapıların işlevlerini yerine getirmesi amacıyla yapılan işler yüksekte çalışmayı gerektirebilir. Olukların temizlenmesi, boya işleri, çatının onarılması, mevcut tesisatın ve elektrikli ekipmanın kontrolü gibi işler yüksekte çalışmanın olabileceği bazı faaliyetlerdir. Dolayısıyla bu tarz işler için hizmet alınacak yüklenicilerin yüksekte çalışma konusunda yetkin olduğundan emin olunmalıdır.

Yüklenici Seçimi

Öncelikle yapılacak iş tanımlanmalıdır. Böylece ihtiyaç olunan yüklenici türüne ve ilgili yükleniciden beklenen yetkinlik türüne karar verilebilir.

Aşağıdaki sorulardan faydalanarak yüklenicinin ilgili işi yapmaya yetkin olup olmadığına karar verilebilir:

▪ Deneyimler:

- Bu iş türünde ne gibi tecrübeleri var?
- İncelemeniz için size referanslar sunabilir mi?

▪ Yetkinlikler:

- Çalışanları uygun niteliklere, eğitimlere ve deneyime sahip mi? (Özellikle yükseltilebilir platformlar vb. ekipmanlar kullanılacaksa)
- İşe aşina olduğunu göstermek için çalışma yöntemleri, risk değerlendirmesi veya diğer ilgili belgelerden örnekler sunabilir mi?

- İş güvenliği performansı nasıl (Kaza ve ramak kala kayıtları vb.)?

▪ Yönetimsel Düzenlemeler:

- İş sağlığı ve güvenliği yönetimi için prosedürleri nelerdir?
- İş alt yükleniciye verilecek mi? Böyle bir durumda kontrol ve koordinasyon nasıl sağlanacak?
- Saha çalışanlarının gözetimi ve yönetimi nasıl sağlanacak?
- Kendi iş güvenliği standartlarını nasıl takip ve kontrol edecek?
- Sahip olunan veya kiralanmış ekipman nasıl denetlenecek ve kontrol edilecek?

▪ Riskleriniz veya ihtiyaçlarınız hakkında alt işveren tarafından herhangi bir bilgi istendi mi?

Yürütülecek faaliyetler ne kadar karmaşık ve tehlikeliyse, bilgi alışverişi de o kadar önemlidir.

Atanan alt yüklenicinin işi güvenli bir şekilde yapmaya yetkin olduğundan emin olunmalıdır. Örneğin çatılarda çalışma gibi çok daha riskli çalışmalarda, yüklenicinin gerekli beceri ve bilgiye sahip olduğundan emin olmak için daha kapsamlı kontrol ve araştırmalar yapılmalıdır.

Yetkin bir yüklenici seçildikten sonra, bilgi alışverişinde bulunulmalı ve güvenli çalışma yöntemlerinde hemfikir olunmalıdır. Bilgi alışverişinin sağlanması ve güvenli çalışma yöntemlerinin belirlenmesi, iş başlamadan önce yapılmalıdır. Ön çalışma toplantıları, işin düzgün bir şekilde planlanması ve kontrol edilmesi için kullanılabilir. Son olarak, işin takip edilip denetlenmesi için de gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

Bilgi Alışverişi

Aşağıdaki hususların üstlenilmesi için yüklenici ile konuşulup işbirliği yapıldığından emin olunmalıdır:

- İrtibat kişilerinin kim oldukları ve telefon numaraları kaydedilmelidir. Böylece her iki taraf da iş sırasında kiminle konuşulacağını bilir ve herhangi bir sorun olursa tartışılıp çözülebilir. İrtibat kişileri, kararlaştırılmış çalışma şeklini kabul eden kişiler olmalıdır. Böylece konuyla ilgili ayrıntılı bilgiye sahip kişiler sayesinde kararlaştırılmış önlemler de bilinebilir.
- Yapılacak işle ilgili aşağıdaki hususlar tartışılmalıdır:
 - Saha kuralları,
 - Yangın ve acil durum prosedürleri,
 - İşe giriş ve çıkış işlemleri,
 - Yüklenici tarafından bilinmesi gereken saha tehlikeleri. Örneğin kırılabilir malzemeler, elektrik bulunan hatlar, asbestli malzemeler, taşıt hareketleri ve duman, ısı oluşumu gibi proses tehlikeleri.

Çalışma Yönteminin Kararlaştırılması

İş az riskli ve kısa süreli olmadıkça çalışma yöntemi yazılı olarak yapılmalıdır.

İyi bir çalışma yöntemi:

- Açık ve öz olmalı,
- Muhtemel tehlikeler ile riskleri ortadan kaldırmak veya en aza indirmek için gerekli önlemleri ve çalışma yöntemini belirtmeli,
- Çalışmanın nasıl yönetileceğini ve denetleneceğini belirlemelidir.

Aşağıdaki hususları içermelidir:

- İşin yapılma sırası,
- Kullanılacak erişim ekipmanı tipleri, örneğin; güç tahrikli erişim, iskele kuleleri vb.,
- Erişim ekipmanının güvenli bir şekilde teslimi, taşınması ve kurulmasına ilişkin düzenlemeler,

- Erişim ekipmanının güvenliğinin nasıl kontrol edileceği,
- Çalışma alanının yakınındaki kişilerin güvenliği için yapılması gereken düzenlemeler,
- Spesifik saha riskleri ile başa çıkmak için yapılacak düzenlemeler, örneğin; elektriğe karşı bir yalıtımın gerekli olup olmadığı,
- Malzemeler ve atık maddelerin depolanmasına ilişkin düzenlemeler.

Yüklenici tarafından sağlanacak denetimin düzeyi, işte yer alan risk derecesine ve çalışanların iş güvenliği performansına bağlıdır. Örneğin, kendileri için rutin olan işleri yürüten deneyimli bir ekip, daha az deneyimli olan veya aşına olmadıkları işleri yerine getiren bir ekibe göre daha az denetime ihtiyaç duyacaktır.

İşin Takip Edilmesi

Hemfikir olunan düzenlemelerin ve alınacak önlemlerin yerine getirildiğinden emin olunması için tüm yükleniciler takip edilmelidir. Gerekli takip seviyesi, çalışmanın risk derecesi ve yürütülen faaliyetlerin çalışanları, ziyaretçileri ve diğer kişileri ne ölçüde tehlikeye sokabileceğine bağlıdır.

Aşağıdaki adımların izlenmesi önem arz etmektedir:

- İşe başlanılmadan önce, kullanılması planlanan ekipmanın orada olduğu ve üzerinde mutabık kalınan denetim ve düzenlemelerin yapıldığı kontrol edilmeli, eğitim sertifikaları incelenmelidir.
- Çalışma sırasında, çalışmanın izlenmesi için üzerinde anlaşılan çalışma yöntemi kullanılmalı ve düzenli kontroller yapılmalıdır. Taahhüt edilen iş ekipmanı ve çalışma yöntemleri kullanılıyor mu? Sahadakiler eğitim almış kişiler mi? gibi sorulara yanıt aranmalı eğer yanıtlar olumsuzsa, nedeni sorularak düzeltici önlemlerin alındığından emin olunmalıdır.
- İş tamamlandıktan sonra, her şeyin planlandığı gibi ilerleyip ilerlemediğini görmek için iş güvenliği performansları gözden geçirilmelidir. Böylece gelecek çalışmalarda aynı ekiplerin seçimi hususunda güven oluşabilecektir.